

Öğretmenlik Programlarındaki Öğrencilerin ÖSS Puanları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

İsmail KARAKAYA *

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, 2007 yılı Öğrenci Seçme Sınavına girerek eğitim fakültelerindeki öğretmenlik programlarına yerleşen öğrencilerin, programlardaki birinci sınıftaki derslere ait akademik başarı not ortalamaları (ABNO) ile Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) içerisindeki alt testlere ait ham puanlar ve ortaöğretim başarı puanı (OBP) arasındaki ilişkileri belirlemektir. Araştırma; okulöncesi öğretmenliği, işitme engelliler öğretmenliği, kimya öğretmenliği, sınıf öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği ve sosyal bilgiler olmak üzere toplam altı öğretmenlik programının birinci öğretimine yerleşen öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Öğretmenlik programları seçilirken üniversiteye girişte kullanılan puan türleri dikkate alınmış ve her puan türünden birer programın olmasına dikkat edilmiştir. Araştırmada, öğrencilerin programlarındaki ABNO ile ÖSS'deki alt testlere ait ham puanları ve OBP kullanılmıştır. Öğrencilerin ABNO araştırma kapsamına giren üniversitelerdeki öğrenci işleri daire başkanlığından alınmıştır. ÖSS'ye ait ham puanları ise alt testlere ait doğru cevap sayılarıdır. Bu ham puanlar ile OBP Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinden (ÖSYM) alınmıştır. Verilerin analizinde kanonik korelasyon analizi kullanılmıştır. Öğrencilerin ÖSS'ye ait ham puanları ile OBP birinci grup değişken (bağımsız değişken), ABNO ise ikinci grup değişken (bağımlı değişken) olarak alınmıştır. Analiz sonucunda; bağımlı değişkenlerle bağımsız değişkenler arasında programlara göre değişimle birlikte düşük düzeyde ilişkiler bulunmuştur. Ayrıca ÖSS'ye ait ham puanların öğrencilerin ABNO'nı düşük düzeyde açıkladığı görülmüştür.

Anahtar sözcükler: yordama geçerliği, kanonik korelasyon analizi, akademik başarı

Abstract

The main purpose of this study is to investigate the relationship between raw scores of sub test in 2007 Student Selection Examination (ÖSS) with *and high school Grade Point Average (HSGPA)* and freshman grade point average (FGPA) in the teaching programs in faculty of education. This study, which is the relational survey type of research, was carried out on early childhood teaching, hard of hearing teaching, chemistry teaching, elementary teaching, social science teaching and elementary mathematics teaching. Data related to dependent variables (FGPA) used in this study have been gathered from universities' student affairs information centers. Data related to independent variables have been received from Student Selection and Placement Center (ÖSYM). In the study freshmen's raw scores in the sub tests of ÖSS was considered as first set of variable (independent variables) while academic general average points was considered as second set of variable (dependent variables). So in order to define the correlation between these two set of variables canonical correlation was calculated. At the end of the analysis canonical coefficients, loadings and cross loadings were examined. As a result of the study, It was found that different relationships between independent variables and dependent variables in teaching programs.

Key words: predictive validity, canonical correlation, academic achievement

Birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de eğitim okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim olarak kademelendirilmiştir. Öğrenciler, yükseköğretime gelinceye kadar çeşitli öğretim kademelerinde farklı sınavlara girmek ve bu sınavların sonuçlarına göre de kendileri hakkında çeşitli kararlara varılmaktadır. Yükseköğretime giriş birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de seçme sınavlarıyla

* Yrd. Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, ikarakaya@omu.edu.tr

gerçekleştirilmektedir. Ortaöğretim kurumlarından mezun olup yükseköğretim programlarına başvuran öğrenci sayılarının, yükseköğretim program kontenjanlarından fazla olması veya öğretim programları için olmazsa olmaz koşulların olması seçme işlemini zorunlu hale getirmektedir.

Herhangi bir branşta öğretmen olmak isteyen öğrenciler, ÖSS'nin sonuçlarına göre diğer yükseköğretim programlarında olduğu gibi eğitim fakülteleri ile mesleki ve teknik eğitim fakültelerine yerleştirilmektedir. Programlardan mezun olan öğretmen adaylarının daha nitelikli, daha başarılı bir öğretmen olmalarında, ÖSS'nin sonuçlarına dayanarak verilen kararların hatadan arınık olmasının ve ÖSS'nin amaca hizmet etme derecesinin önemi büyüktür. ÖSS'nin amaca ne derece hizmet ettiğinin bilinmesi geçerlilik çalışmalarıyla belirlenebilmektedir. Geçerlik ise bir ölçme aracının ölçmeyi amaçladığı özelliği, başka herhangi bir özelliklerle karıştırmadan, doğru olarak ölçebilme derecesidir. Başka bir deyişle, bir ölçme aracının, geliştirilmiş bulunduğu konuda amaca hizmet etmesidir (Tekin, 1993; Baykul, 2000; Erkuş, 2003). Yükseköğretime öğrenci seçme sınavlarının amacına ne derece hizmet ettiğinin bilinmesi yordama geçerliliği çalışmalarıyla belirlenebilmektedir. ÖSS'den beklenende olabildiğince nesnel ve yordayıcı bir sıralama yapabilmesidir (Baykal, 2006). Yordama geçerliği genel anlamda bir testin var olan durumdan hareketle gelecek durum hakkında kestirimlerde bulunmasıdır. Yordama geçerliği çalışmalarında, geçerliği tahmin edilecek puanlar ile daha sonraki başarı ölçüleri arasındaki ilişkiye bakılmakta ve ilişki test puanlarının yordama gücü olarak yorumlanmaktadır (Turgut, 1979).

Yükseköğretime öğrenci seçmede kullanılan testlere ve sınav sistemine ilişkin olarak Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinin kurulduğu ilk yıllardan itibaren 1981, 1985, 1987, 1994, 1997, 1999, 2002 ve 2005 gibi değişik yıllarda, testlerin kapsamı, yerleştirmeye ait puan türleri, ortaöğretim başarısının yerleştirmeye katkısı, uygulanan sınav sayısı gibi çeşitli alanlarda düzenlemeler yapmıştır. Örneğin; 1985 yılında meslek lisesi çıkışlı adayların ortaöğretim başarı ortalamaları, diğer adaylara göre daha yüksek bir katsayı ile çarpılmaya başlanmıştır. 1987 yılında yükseköğretim programları yeniden düzenlenmiş, 1999 yılında üniversite öğrenci seçme sınavı 1999 yılından itibaren tek basamaklı hale getirilmiştir. Son olarak da, ÖSS testlerinin kapsamı, ortaöğretim birinci sınıf öğretim programlarıyla sınırlı olması nedeniyle 2005 yılından itibaren tüm sınıfları kapsayacak şekilde genişletilmiş ve testlerdeki soru sayılarının artırılmasına karar verilmiştir (ÖSYM, 2007). Yapılan bu düzenlemelerin etkililiğine ve üniversiteye öğrenci seçme ve yerleştirmede kullanılan testlerin geçerliklerine ilişkin çeşitli araştırmalar yapılmıştır (Aşkar, 1985; Tavşancıl, 1989; Tezbaşaran, 1991; Büyüköztürk, 2004; Yağımlı, 2004; Gülleroğlu, 2005, Karakaya, 2007). Son düzenlemeden sonra sınav sistemiyle ilgili herhangi bir yordama geçerliliği çalışması yapılmamıştır. Bu çalışmanın ilk olması ve sadece öğretmenlik programları açısından ele alması önem taşımaktadır.

ÖSS'nin geçerliliğinin bu tür çalışmalarla belirlenmesi, ülkemizin kaynaklarının verimli kullanılmasında ve gelişmesine katkı sağlayacaktır. Bu derece öneme sahip bir sınavın öğretmen yetiştiren fakülteler açısından ele alınması önem taşımaktadır. Bu nedenle, araştırmada 2007 yılı ÖSS puanlarına göre fakültelerindeki öğretmenlik programlarına yerleşen öğrencilerin, programlardaki ABNO ile ÖSS'deki alt testlere ait ham puanlar ve OBP arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Öğrencilerin ABNO ile ÖSS'deki ham puanları ve OBP arasındaki ilişkiyi belirlenmeye çalışıldığı için ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır.

Çalışma Grubu

Bu araştırma bir çalışma grubu üzerinde yürütülmüştür. Çalışma grubunu 2007 -2008 öğretim yılında beş üniversitenin eğitim fakültelerindeki öğretmenlik programlarından bazı öğretmenlik programlarının birinci öğretimine yerleşen 691 öğrenci oluşturmaktadır. Öğretmenlik programları arasından altı farklı puan türünden en az birer programın olmasına dikkat edilmiştir. Bu öğretmenlik programları için iki ayrı üniversitedeki öğretim programları seçilmiştir. Analizler bu iki programlar

üzerinde yürütülmüştür. Programların seçiminde üniversitelerin kullanmış olduğu değerlendirme sistemi, programların taban ve tavan puanları ve programa yerleşen öğrenci sayıları dikkate alınmıştır. Çalışma grubunu oluşturan programlar ve öğrenci sayıları aşağıda Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1. Puan türlerine göre öğrenci alan öğretim programlarının en düşük- en yüksek puanları ve öğrenci sayıları

Program	Üniversite	Puan Türü	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Öğrenci Sayısı
Okul Öncesi Öğretmenliği	OMU	EA1	342164	369118	41
	Selçuk Ü	EA1	338277	362082	151
İşitme Engelliler Öğretmenliği	OMU	SÖZ1	343082	349618	32
	Anadolu Üniv.	SÖZ1	345109	368602	52
Kimya Öğretmenliği	Balıkesir Üniv.	SAY1	333464	346717	37
	OMU	SAY1	331268	346782	28
Sınıf Öğretmenliği	OMU	EA2	325186	347112	62
	MEA Üniv.	EA2	320670	341271	78
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	MEA Üniv.	SÖZ2	316241	325432	38
	Selçuk Üniv.	SÖZ2	320800	327442	65
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	Balıkesir Üniv.	SAY2	344438	367130	65
	OMU	SAY2	345679	352788	42

Veriler ve Toplanması

Araştırma da öğrencilerin üniversitedeki her bir derse ait ABNO bağımlı değişken ve ÖSS'deki Türkçe1(DTur1), Matematik 1 (DMat1), Fen Bilimleri 1 (DFen1) , Sosyal Bilimler 1(DSos1), Türkçe 2 (DTur2), Matematik 2 (DMat2), Fen Bilimleri 2 (DFen2) ve Sosyal Bilimler 2 (DSos2) alt testlerine ait ham puanlar ile OBP ise bağımsız değişkenleri oluşturmaktadır. Bağımsız değişkenlere ait veriler ÖSYM'den, bağımlı değişkenlere ait veriler ise üniversitelerin öğrenci işleri daire başkanlığından alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada, öğrencilerin derslere ait ABNO bağımlı değişkenleri, ÖSS'deki alt testlere ait ham puanlar ile OBP ise bağımsız değişkenleri oluşturmaktadır. Araştırmada bağımlı değişkenler ile bağımsız değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amacıyla kanonik korelasyon analizi kullanılmıştır. Kanonik Korelasyon Analizi'nde amaç her bir kümenin rastlantı değişkenlerinin maksimum korelasyonlu ve birim varyanslı birer doğrusal bileşenlerini elde etmektir. (Tatlıdil, 2002). Bir araştırmacı; a) Bağımsız ve bağımlı değişken kümelerine ait değişkenler arasındaki korelasyonu maksimum yapan doğrusal kombinasyonların belirlenmesi, b) Bir değişken kümesinin diğer bir değişken kümesi tarafından ne ölçüde açıklanabildiğini merak ettiği durumlar gibi çeşitli amaçları olduğunda bu analizi kullanabilmektedir. Analize başlamadan önce uygulanan kanonik korelasyon analizinin varsayımlarına bakılmıştır. Analizin varsayımları karşılanmıştır. Bazı programlarda bağımsız değişkenler ile bağımlı değişkenler içerisinde yeterli sayıda veri olmadığı durumlarda ilgili değişkenler analizden çıkarılmıştır.

Bulgular

Araştırmada ele alınan problemlere ilişkin bulgular aşağıda sırasıyla açıklanmaktadır.

Okulöncesi öğretmenliği programındaki öğrencilerin bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla yapılan analiz sonuçları Tablo 2'de verilmektedir.

Birinci kanonik değişken ham puanlara ve OBP'deki varyansın yaklaşık % 31'ni ve ABNO'ki varyansın yaklaşık % 5'ni; ikinci kanonik değişken ise ham puanlara ve OBP'deki varyansın yaklaşık % 16'nı ve ABNO ait varyansın yaklaşık % 10.4'ünü açıklamaktadır. Her iki kanonik değişken birlikte birinci veri setindeki varyansın yaklaşık % 36'nı açıklarken ikinci veri setindeki varyansın yaklaşık % 15.4'nü açıklamaktadır.

Tablo 2. Okulöncesi öğretmenliği programındaki öğrencilerin OBP ve OSS'ye ait ham puanları ile ABNO arasındaki kanonik korelasyon sonuçları

	1. Kanonik Değişken		2. Kanonik Değişken	
	Korelasyon	Katsayı	Korelasyon	Katsayı
SET 1				
OBP	-0.24	-0.08	-0.22	-0.42
DTur1	-0.47	-0.23	-0.48	-0.40
DSos1	-0.55	-0.20	-0.18	-0.11
DMat1	0.44	0.30	-0.72	-0.66
DFen1	0.92	0.69	-0.14	-0.30
DTur2	-0.61	-0.12	-0.42	-0.50
D Mat2	0.30	-0.20	-0.48	0.12
D Fen2	0.62	-0.01	-0.15	-0.19
Varyans Yüzdesi	0.31		0.16	
Gereksizlik İnd.	0.12		0.04	
SET 2				
Ok.Ö Eğit.Giriş	-0.18	-0.46	0.32	0.56
İns. Anat.ve Fiz.	0.52	-0.13	-0.21	-0.22
Psikoloji	-0.24	-0.54	-0.41	-0.21
Türkçe 1	-0.12	0.14	-0.38	0.06
A. İlk.Ve İnk. T. 1	-0.38	-0.46	-0.61	-0.50
Bilgisayar 1	-0.09	-0.23	0.18	0.18
İngilizce 1	0.15	0.28	-0.18	-0.40
Eğitim Bil. Giriş	-0.06	0.03	0.03	0.31
A. Çocuk Sağ. İlk.	0.09	0.15	-0.25	-0.00
Türkçe 2	-0.13	-0.07	-0.38	-0.21
A.İlk.Ve İnk.T.2	-0.07	0.01	-0.54	-0.44
Bilgisayar 2	0.20	0.10	-0.02	0.01
İngilizce 2	0.12	-0.06	-0.18	0.15
Eğitim Psik.	-0.01	-0.06	-0.13	0.06
Varyans üzdesi	0.05		0.11	
Gereksizlik İnd.	0.02		0.03	
Kanonik Korelasyon	0.63		0.53	

İşitme engelliler öğretmenliği programı için elde edilen analiz sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3'e bakıldığında, bağımsız ve bağımlı değişkenlerden oluşturulan ilk kanonik değişken çifti arasında orta düzeyde (0.66) bir ilişki olduğu görülmektedir (% 43 örtüşen varyans - Wilks Lambda 0.208 $p < 0.05$). Bağımsız değişkenlerin kendi kanonik değişkeniyle ilişkisi en yüksek olan değişkenleri sırasıyla DTur2 (0.50), OBP (0.50), DSos1 (0.48) ve DFen1 (0.47)'dir. Bu ilişkilerin hepsi orta düzeyde ve pozitif yöndedir. Buradaki kanonik değişkene en fazla katkıyı OBP, DSos1 ve DFen1'in sağladığı söylenebilir. Bağımlı değişkenlere ait birinci kanonik değişken ile aynı değişken kümesindeki orijinal değişkenler

arasında sırasıyla Eğitim Bilimlerine Giriş (0.46), Psikolojiye Giriş (0.43), İngilizce 2 (0.42) ve İngilizce 1 (0.37) düzeyinde pozitif yönde ilişkiler bulunmuştur.

Tablo 3. İşitme engelliler öğretmenliği programındaki öğrencilerin OBP ve OSS'ye ait ham puanları ile ABNO arasındaki kanonik korelasyon sonuçları

SET 1 (Bağımsız Değişkenler)	1.Kanonik Değişken		SET 2 (Bağımlı Değişkenler)	1. Kanonik Değişken	
	Korelasyon	Katsayı		Korelasyon	Katsayı
OBP	0.50	0.73	Bilgisayar	0.26	0.12
DTur1	0.06	0.01	Özel Eğitim	0.02	-0.21
DSos1	0.48	0.63	İngilizce 1	0.37	0.22
DMat1	0.09	0.24	Eğitim Bilimine Giriş	0.46	0.17
DFen1	-0.47	-0.40	Psikolojiye Giriş	0.43	0.93
DTur2	0.50	0.25	Atatürk İlk.ve İnk. T.1	0.20	0.38
			Türkçe 1	0.07	-0.28
			Dil Gelişimi ve İletişim	0.11	-0.39
			İşitme Eng. ve Eğitimi	-0.14	-0.38
			İngilizce 2	0.43	0.39
			Eğitim Psikolojisi	0.22	-0.07
			Sağlık Bil. ve İlk.ve İnk. T.2	0.19	0.24
			Atatürk İlk.ve İnk. T.2	-0.22	-0.11
			Türkçe 2	-0.27	-0.43
<i>Varyans Yüzdesi</i>	0.16		<i>Varyans Yüzdesi</i>	0.08	
<i>Gereksizlik İnd.</i>	0.07		<i>Gereksizlik İnd.</i>	0.03	
<i>Kanonik Korelasyon</i>	0.66				

Kimya öğretmenliği programı için elde edilen analiz sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Kimya öğretmenliği programındaki öğrencilerin OBP ve OSS'ye ait ham puanları ile ABNO arasındaki kanonik korelasyon sonuçları

SET 1 (Bağımsız Değişkenler)	Birinci Kanonik Değişken		SET 2 (Bağımlı Değişkenler)	Birinci Kanonik Değişken	
	Korelasyon	Katsayı		Korelasyon	Katsayı
OBP	-0.21	-0.03	A İlk. ve İnk T. 1	-0.71	-0.29
DTur1	-0.56	-0.82	Eğitim Bil. Giriş	-0.22	0.50
DSos1	0.28	0.48	Fizik-1	-0.68	-0.36
DMat1	0.17	0.56	Gelişim Psik.	-0.77	-0.94
DFen1	-0.30	-0.06	Genel Kimya 1	-0.63	0.29
DMat2	-0.40	0.01	Genel Kimya 2	-0.17	0.24
DFen2	-0.58	-0.50	Gn Kimya Lab.-2	-0.52	0.08
			Türk Dili	-0.65	-0.30
<i>Varyans Yüzdesi</i>	0.15		<i>Varyans Yüzdesi</i>	0.34	
<i>Gereksizlik İnd.</i>	0.06		<i>Gereksizlik İnd.</i>	0.14	
<i>Kanonik Korelasyon</i>	0.63				

Analiz sonucunda Tablo 4'e görüldüğü gibi bağımsız değişkenler ile bağımlı değişkenlerinden oluşturulan ilk kanonik değişken çifti arasında orta düzeyde (0.63) bir ilişki olduğu görülmektedir(%39 örtüşen varyans - Wilks Lambda 0.248 $p < 0.05$). Bu programda, bağımsız değişkenlerin kendi kanonik değişkeninde en fazla güce sahip olan değişkenler sırasıyla DFen2 (0.58), DTur1 (0.56), DMat2 (0.40) ve DFen1 (0.30)'dur. Bu veri setinden oluşan kanonik değişkene en fazla katkıyı DTur1, DMat1, DFen2 ve DSos1 değişkenlerinin olduğu söylenebilir. Bağımlı değişkenlerde en fazla güce sahip değişkenler ise sırasıyla Gelişim Psikolojisi (0.77), Atatürk İlk. ve İnk. Tarihi 1 (0.71), Fizik 1 (0.68) ve Türk Dili (0.65)'dir. Kanonik değişkene en fazla katkıyı sağlayan değişkenler ise Gelişim Psikolojisi, Eğitim Bilimlerine Giriş ve Fizik1'dir. Öğrencilerin ABNO'daki varyansın yaklaşık %14'ü bağımsız değişkenler tarafından açıklanmaktadır.

Sınıf öğretmenliği programı için elde edilen analiz sonuçları ise Tablo 5'te verilmektedir.

Tablo 5. Sınıf öğretmenliği programındaki öğrencilerin OBP ve OSS'ye ait ham puanları ile ABNO arasındaki kanonik korelasyon sonuçları

SET 1 (Bağımsız Değişkenler)	1. Kanonik Değişken		SET 2 (Bağımlı Değişkenler)	1. Kanonik Değişken	
	Korelasyon	Katsayı		Korelasyon	Katsayı
OBP	0.34	0.18	A. İlk.ve İnk.T.1	-0.14	-0.15
DTur1	-0.44	-0.31	Bilgisayar 1	0.07	0.36
DSos1	-0.49	-0.26	Eğitim Bilimine Giriş	0.16	0.09
DMat1	-0.66	-0.02	Genel Biyoloji	0.13	-0.26
DTur2	-0.42	-0.27	İngilizce 1	0.22	0.08
DMat2	-0.78	-0.71	Temel Matematik 1	0.21	-0.01
			Türkçe 1	0.37	0.03
			Uygarlık Tarihi	0.12	0.05
			A İlk. Ve İnk.T. 2	0.06	-0.05
			Bilgisayar 2	0.08	-0.06
			Eğitim Psikolojisi	-0.24	-0.25
			Genel Coğrafya	-0.09	0.09
			Genel Kimya	0.23	0.22
			İngilizce 2	0.19	0.31
			Temel Matematik 2	-0.55	-0.65
			Türk Tarihi ve Kültürü	0.15	0.22
			Türkçe 2	0.61	0.65
Varyans Yüzdesi	0.29		Varyans Yüzdesi	0.07	
Gereksizlik İnd.	0.09		Gereksizlik İnd.	0.02	
Kanonik Korelasyon	0.54				

Tablo 5'e bakıldığında, öğrencilerin bağımsız değişkenler ile bağımlı değişkenlerin oluşturduğu ilk kanonik değişken çifti arasında orta düzeyde (0.54) bir ilişki olduğu görülmektedir (% 29 örtüşen varyans - Wilks Lambda 0.308 $p < 0.05$). Bu kanonik değişken bağımsız değişkenlerdeki varyansın yaklaşık %29'unu ve bağımlı değişkenlerdeki varyansın ise yaklaşık % 7'sini açıklayabilmektedir.

Sosyal bilgiler öğretmenliği programı için elde edilen analiz sonuçları Tablo 6'da verilmektedir.

Tablo 6. Sosyal bilgiler öğretmenliği programındaki öğrencilerin OBP ve OSS'ye ait ham puanları ile ABNO arasındaki kanonik korelasyon sonuçları

SET 1 (Bağımsız Değişkenler)	Birinci Kanonik Değişken		SET 2 (Bağımlı Değişkenler)	Birinci Kanonik Değişken	
	Korelasyon	Katsayı		Korelasyon	Katsayı
OBP	0.25	0.06	Türkçe1	0.08	0.34
DTur1	-0.48	-0.40	Sosyal Bilg. Temelleri	-0.28	-0.58
DSos1	-0.35	-0.22	Sosyal Psikoloji	0.08	0.44
DMat1	0.67	0.47	Arkeoloji	-0.16	-0.37
DTur2	-0.77	-0.53	Sosyoloji	0.10	0.33
DSos2	-0.04	0.11	Bilgisayar1	-0.03	0.18
			Eğit.Bil.Giriş	-0.27	-0.23
			A.İlk. ve .İnk. T.1	-0.20	-0.42
			İng1	0.30	0.54
			Felsefe	-0.03	0.30
			Genel Fiziki Çoğ.	-0.08	-0.23
			Eski Çağ	0.12	0.32
			Ekonomi	-0.29	-0.83
			Bilgisayar2	0.19	0.46
			A. İlk. Ve İnk.T.2	0.15	0.32
			İngilizce 2	0.09	-0.38
Varyans Yüzdesi	0.24		Varyans Yüzdesi	0.03	
Gereksizlik İnd.	0.11		Gereksizlik İnd.	0.02	
Kanonik Korelasyon	0.68				

Tablo 6'ya bakılığında bağımlı ve bağımsız değişkenlerinden oluşturulan ilk kanonik değişken çifti arasında orta düzeyde (0.68) bir ilişkinin olduğu görülmektedir (% 46 örtüşen varyans - Wilks Lambda 0.212 $p < 0.05$). Bu kanonik değişken bağımsız değişkenlerdeki varyansın %24.3'ünü ve bağımlı değişkenlerdeki varyansın yaklaşık %3'ünü açıklamaktadır. Öğrencilerin bağımsız değişkenlere ait birinci kanonik değişken ile aynı değişken kümesindeki orijinal değişkenler arasında DTur2 ve DTur1 ile negatif, DMat1 ile pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur. Kanonik değişkene en fazla katkısı da yine aynı değişkenlerin yaptığı söylenebilir. Bağımlı değişkenlere ait kanonik değişkenle aynı değişken kümesindeki orijinal değişkenler arasından İngilizce-1, Ekonomi ve Sosyal Bilgilerin Temelleri değişkenleriyle ilişkinin düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Kanonik değişkene en fazla katkısı ise Ekonomi ve İngilizce-1'in sağladığı söylenebilir.

Son olarak ilköğretim matematik öğretmenliği programındaki öğrencilerin bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki analiz sonuçları ise Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. İlköğretim matematik öğretmenliği programındaki öğrencilerin OBP ve OSS'ye ait ham puanları ile ABNO arasındaki kanonik korelasyon sonuçları

SET1 (Bağımsız Değişkenler)	1. Kanonik Değişken		SET 2 (Bağımlı Değişkenler)	1. Kanonik Değişken	
	Korelasyon	Katsayı		Korelasyon	Katsayı
OBP	-0.97	-0.99	Bilgisayar 1	-0.15	0.04
DTur1	-0.23	-0.15	Türkçe 1	-0.20	-0.04
DSos1	0.16	0.05	İngilizce 1	-0.26	-0.08
DMat1	0.10	0.06	Atatürk İlk. Ve İnk. T.1	-0.40	-0.09
DFen1	-0.06	0.09	Eğitim Bilimine Giriş	-0.30	0.09
DMat2	-0.09	0.11	Genel Matematik	-0.43	-0.03
			Eğitim Psikolojisi	-0.40	-0.60
			Türkçe 2	-0.76	-0.13
			İngilizce 2	-0.27	0.02
			Atatürk İlk.ve İnk.T.2	-0.24	-0.35
			Soyut Matematik	-0.46	-0.20
			Geometri	-0.61	-0.28
			Bilgisayar 2	-0.67	0.04
<i>Varyans Yüzdesi</i>	0.17		<i>Varyans Yüzdesi</i>	0.20	
<i>Gereksizlik İnd.</i>	0.08		<i>Gereksizlik İnd.</i>	0.10	
<i>Kanonik Korelasyon</i>	0.68				

Tablo 7'ye bakıldığında bağımsız değişkenler ile bağımlı değişkenler arasında oluşturulan ilk kanonik değişken çifti arasında orta düzeyde (0.68) bir ilişki bulunmuştur (% 46 örtüşen varyans -Wilks Lambda 0.286 $p < .05$). Bu kanonik değişken, bağımsız değişkenlerdeki varyansın yaklaşık %17'sini ve bağımlı değişkenlerdeki varyansın yaklaşık % 20'sini açıkladığı görülmektedir. ABNO'dan oluşan birinci kanonik değişkenle aynı değişken kümesindeki orijinal değişkenler arasında; Türkçe-2 (0.76) Bilgisayar-1 (0.67), Geometri (0.61) ve Genel Matematik (0.43) ile negatif yönde orta düzeyde ilişkiler bulunmuştur. Bağımlı değişkenlerden oluşan kanonik değişkene en fazla katkıyı Eğitim Psikolojisi ve Atatürk İlk. ve İnk. Tarihi-2 değişkenleri sağlamaktadır.

Tartışma ve Yorum

Bu çalışmada, 2007 yılı ÖSS'deki ham puanları ve OBP ile üniversitedeki ABNO arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Analizler sonucunda; altı öğretmenlik programında bağımsız değişkenlerle bağımlı değişkenler arasında farklı düzeylerde istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Kimya öğretmenliği ile ilköğretim matematik öğretmenliği programında öğrencilerin ÖSS'deki alt testlere ait ham puanları ile ABNO arasında diğer programlara göre daha yüksek ilişkinin olduğu ve ÖSS'ye ait ham puanların ve OBP, ABNO'daki varyansı daha çok açıkladığı söylenebilir. Diğer puan türüyle öğrenci alan öğretmenlik programlarında, öğrencilerin ÖSS'ye ait ham puanları ve OBP, ABNO'daki varyansı oldukça düşük düzeyde açıkladığı söylenebilir. Araştırma sonunda, öğrencilerin ÖSS puanları ile birinci sınıfa ait ABNO arasındaki ilişkiler, Özgüven'in (1974), Tavşancıl'ın (1989), Büyüköztürk'ün (2002), Gülleroğlu'nun (2005) ve Karakaya'nın (2007), Karakaya ve Kutlu (2008) araştırma bulgularıyla tutarlı olmakla beraber bazı programlarda daha düşük düzeyde ilişkilerin olduğu ve ABNO'daki varyansın çok düşük düzeyde açıklandığı söylenebilir. Özellikle Sosyal bilgiler öğretmenliği programındaki bulgular, Karakaya, (2007) ile Karakaya ve Kutlu (2008) tarafından yapılan araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Ayrıca OBP açısından bakıldığında daha önceki çalışma bulgularına göre daha düşük ilişkilerin bulunduğu söylenebilir (Deaton, & Schutz, 2001; Geiser, & Studly, 2002; Gülleroğlu, 2005; Noble & Sawyer, 2002).

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1) Bu araştırma altı öğretmenlik programı üzerinde yürütülmüştür. Benzer çalışmaların diğer öğretmenlik programları üzerinde yürütülerek sınav sisteminin geçerliği hakkında bilgiler elde edilebilir.

2) Programlarda değişkenler arasında oldukça düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Programlardaki öğrencilerin ABNO'daki toplam varyansın ancak yaklaşık % 2'si ham puanlar ve OBP tarafından açıklanabilmiştir. Benzer çalışmalar yapılarak ÖSS'nin öğretmenlik programları açısından ne derece hizmet ettiğinin belirlenmesine katkı sağlayacaktır.

Kaynaklar

- Aşkar, P. (1985). Yükseköğretime öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminin geçerliği. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Baykal, A. (2006). ÖSYS konusunda can alıcı sorulara can sıkıcı cevaplar. AB Vizyonu, Türkiye'de Eğitim ve Özel Okullar Sempozyumu, Antalya.
- Baykul, Y., (2000), Eğitimde ve Psikolojide Ölçme, Ankara: ÖSYM Yayınları
- Büyüköztürk, Ş. (2004). Predictors of academic achievement for elementary teacher education students in Turkey. *International Journal of Educational Reform*, 13 (4), 388–402.
- Erkuş, A. (2003). Psikometri üzerine yazılar, Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları No:24.
- Deaton, R. & Schutz, G.J. (2001). *Examining the predictive power of the ACT and high school GPA*. Tennessee Higher Education Commission Southern Association of Institutional Research, Panama City Beach, Florida.
- Geiser, S. & Studly, R. (2002). UC and The SAT: Predictive validity and differential impact SAT I and SAT II at the University of California. *Educational Measurement*, 8(1), 1–26.
- Gülleroğlu, D. (2005). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarının yordanmasına ilişkin karşılaştırmalı bir araştırma, Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karakaya, İ. (2007). Yükseköğretime öğrenci seçme sınavının yordama geçerliği, Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karakaya, İ. ve Kutlu, Ö. (2008). Sosyal bilgiler öğretmenliği ile Türk dili ve edebiyatı programlarındaki öğrencilerin akademik başarılarının yordanmasına ilişkin bir araştırma, Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Sempozyumu ÇOMU, Çanakkale.
- Noble, J. & Sawyer, R. (2002). *Predicting different levels of academic success in college using high school GPA and ACT Composite Score*. (ACT Research Report Series 2002-4), Iowa City, IA: ACT, Inc.
- ÖSYM, (2007). Tarihsel Gelişme. 13.02.2007 tarihinde <http://www.osym.gov.tr/BelgeGoster.aspx>. adresinden alınmıştır.
- Özgüven, İ.E. (1974). *Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen zihinsel olmayan faktörler*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Tatlıdil, H. (2002). *Uygulamalı çok değişkenli istatistiksel analiz*. Ankara: Ziraat Matbaacılık.
- Tavşancıl, E. (1989). Lise tür ve kolunun yükseköğretimdeki akademik başarıya etkisi, Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Tezbaşaran, A. (1991). Yükseköğretime öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde 1987 yılında yapılan değişiklikler üzerine bir araştırma, Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Turgut, M.F. (1979). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metotları*. Ankara: Saydam Matbaacılık.
- Yağimli, Y. (2004). Öğrenci seçme sınavının yordama geçerliğine ilişkin bir araştırma, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.